

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2022. november 28.

1. Hosszú viták után a Bundestag megszavazta a 2023-as költségvetést

2022. november 25-én a Bundestag elfogadta a 2023-as költségvetést, amelynek értelmében a szövetségi kormány jövőre 476,29 milliárd eurós kiadással számolhat. A tervek szerint 2023-ban 45,61 milliárd euró új hitelfelvételre is sor kerülhet, ami egyúttal azt jelenti, hogy a nettó hitelfelvétel 2019 után ismét az Alaptörvényben meghatározott adósságfék által előírt maximális értéken belül van. „Kezeljük a válságot, de közben nem hanyagoljuk el az ország jövőbeli feladatait” – mondta ezzel kapcsolatban Christian Lindner (FDP) szövetségi pénzügyminiszter. A név szerinti szavazás során 379 képviselő szavazott a költségvetési tervezet mellett, míg 283 ellene, amelyet december közepén a Bundesratnak is el kell fogadnia, mielőtt az hatályba léphet.

Az adósságfék betartása mindazonáltal csak azért lehetséges, mert számos kiadást, mint például a magas energiaárak tompítására hozott intézkedéseket és a Bundeswehr modernizálására szánt 100 milliárdos összeget, különalapokba szerveztek ki. A szövetségi költségvetésben a legnagyobb tételek így is az ukrajnai háború következményeivel, valamint a magas gáz-, áram- és élelmiszerárakkal kapcsolatosak. Ezek közé tartozik például a lakhatási támogatás reformja, a rászorulóknak fűtési költségeinek támogatása, a polgári juttatás bevezetése, valamint a családi pótlék 250 euróra történő emelése. Ezenfelül 48 millió állampolgárnak kevesebb adót kell majd fizetnie, amely által az állam 18,6 milliárd euró bevételtől esik el azáltal, hogy a jövedelemadóban kompenzálja az infláció hatásait. Mindezek fényében a szövetségi pénzügyminiszter rekordösszegű segítségnyújtásról és rekordösszegű beruházásokról beszélt, míg Bettina Hagedorn, az SPD költségvetési politikusa olyan költségvetésről, „*amely nemcsak a volumenét tekintve óriási, hanem a kor követelményeire is megtalálja a megfelelő válaszokat*”.

A költségvetési vita során az ellenzék többször is trükközéssel vádolta a minisztert – különösen a hitelből finanszírozott különalapokkal kapcsolatban, amelyekkel a szövetségi kormány véleményük szerint a hitelfelveteleket leplezte. A szavazást megelőző vitában a CDU/CSU leginkább azt kifogásolta, hogy a Bundeswehr költségvetése nem emelkedik a GDP két százalékára, ahogyan azt Olaf Scholz (SPD) kancellár februárban bejelentette. A Baloldal (Die Linke) pedig a szociális téren hiányolt további lépéseket, illetve juttatásokat, míg az Alternatíva Németországért alapvetően rossz prioritásokat kritizált a költségvetéssel kapcsolatban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Megállapodás a polgári juttatásról

Az ellenzék és a kormány közötti kompromisszummal zárult a munkanélküli segélyt 2023. január 1-től felváltó polgári juttatásról szóló vita. Bár november közepén a Bundestag kormánypárti többsége

megszavazta a tervezetet, annak ratifikálásához szükség volt a Szövetségi Tanács (Bundesrat) jóváhagyására is. Utóbbi esetében ugyanakkor a kellő többség megszerzéséhez elengedhetetlen volt a törvényt korábbi formájában elutasító CDU/CSU delegáltak támogatása is. A mostani megállapodással ez az akadály elhárult, így az új juttatás bevezetésére a tervek szerinti időpontban kerülhet sor.

Hubertus Heil (SPD) szövetségi munkaügyi miniszter eredeti tervezetével ellentétben a CDU/CSU nyomására megszigorították a kötelezettségsegések lehetséges szankcióit. Januártól a polgári juttatás összegének ilyen jellegű csökkentése lépcsőzetesen léphet érvénybe – legfeljebb 30 százalékgig terjedő mértékben – amennyiben a munkanélküliek a megállapodásokkal ellentétben nem jelentkeznek állásért, vagy nem vesznek részt továbbképzéseken. Emellett az érintettek a jövőben az eredetileg tervezettnél valamivel kevesebb megtakarított pénz fölött rendelkezhetnek jelentkezéskor. A törvény ezt az összeget 40.000 euróban határozza meg egy egyéves várakozási idő (Karenzzeit) alatt. Az úgynevezett szükségközösségbe (Bedarfsgemeinschaft) tartozó más személyek pedig fejenként 15.000 eurót tarthatnak meg.

Olaf Scholz kancellár a polgári juttatás bevezetését szociálpolitikai fordulópontként jellemezte. „*Ez a reform mérföldkő a németországi szociálpolitikában.*” – jelentette ki a kancellár. Egyúttal megerősítve, hogy „*(...) a reform elsősorban a szakképzetlen tartós munkanélküliek megsegítését helyezi előtérbe.*”

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Új konzervatív párt tűnt fel a német politikai térképen

Tíz hónapos előkészületi idő után új konzervatív-liberális párt mutatkozott be múlt héten Németországban, amely magát a Zöldektől „jobbra” és az Alternative für Deutschland (AfD) szélsőséges szárnyától „balra” helyezi el. A Bündnis Deutschland (Szövetség Németország) nevet viselő párt a „Szabadság, jólét, biztonság” szlogennel elsősorban a politikából kiábrándult polgári választókat akarja megszólítani, akiknek ideológiamentes és racionalitáson alapuló politikát ígér. A párt újonnan megválasztott szövetségi elnöke, Steffen Große (a Freie Wähler (Szabad Választók) volt szászországi elnöke) szerint a jobboldalon egy reprezentációs szakadék alakult ki, hisz az AfD-t a demokratikus spektrumtól kizárták, így a választóknak – függetlenül attól, hogy a szavazóurnáknál hogyan döntenek – végső soron mindig egy vörös-zöld koalíció által formált politikával kell együtt élniük.

Az alapítók között volt CDU, CSU, SPD, FDP és AfD tagok is vannak, mindazonáltal a prominensebb húzónevek még hiányoznak. Niklas Stadelmann (volt CSU tag) főtitkár szerint ez még változni fog és már most négyszámjegyű az érdeklődők száma, akik már online regisztráltak. A tagság kezdetben csak kétéves próbaidőre szól és annak érdekében, hogy szélsőséges személyek belépését megakadályozzák, minden potenciális taggal egyéni megbeszéléseket kell folytatni majd le. Ezenfelül az AfD hivatalosan felosztott szélsőjobboldali szárnyához (Flügel) közel álló személyek számára a tagság nem engedélyezett.

A párt programjában a bürokrácia csökkentését, eredményorientált oktatáspolitikát és egy „biztonságos energiamixet” – beleértve az atomenergiát is – támogat. Ellenzi azonban a gender-ideológiát, a női kvótákat, valamint szigorúbb menekültpolitikát szeretne. A környezetvédelemmel kapcsolatban hangsúlyozzák a teremtett világ megőrzésének fontosságát, azonban nem tiltások, hanem technológiai fejlesztések által, amelybe jelentős összeget invesztálnának. Támogatják

továbbá az önvédelmi célú fegyverszállításokat Ukrajnának és Németország jövőjét az Európai Unión belül képzelik el. Az esetleges új vetélytárs színrelépését a CDU és az AfD sem igazán kommentálta, csak tudomásul vették annak létrehozását.

Az Insa közvélemény-kutató intézet szerint a német választók 52 százaléka keres új politikai „otthont” magának, míg a Forsa közvélemény-kutató szerint 63 százalék már nem bíz abban, hogy bármelyik párt megoldja Németország problémáit. Ennek fényében az újonnan alapított pártnak meglehet az esélye, hogy megvesse a lábát, azonban, hogy ez valóban sikerül-e, majd csak a 2023 májusi brémai tartományi választáson, amelyen a Bündnis Deutschland elsőnek tervezi megmérgettni magát, derül ki.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Az elmérgesedett német-francia kapcsolatok újraélesztése

A múlt hét folyamán három különböző nap három német miniszter is Párizsba utazott, hogy francia kollégáikkal találkozzanak, majd pénteken a francia miniszterelnök, Élisabeth Borne Olaf Scholz (SPD) kancellárnál tett látogatást, illetve ugyanazon a napon a francia kulturális miniszter is Berlinben vendégeskedett. A kölcsönös diplomáciai „offenzívára” azért volt szükség, mert az utóbbi időben az EU motorjának számító német-francia viszony az energia- és védelempolitikai érdekellentétek, illetve a jelenlegi válságokhoz való eltérő megközelítési módok és kezelési javaslatok miatt elmérgesedett. Ennek egyik mélypontja az októberre tervezett, Olaf Scholz és Emmanuel Macron francia elnök közötti bilaterális találkozó elhalasztása volt.

Most azonban a diplomáciai protokoll szempontjából szokatlan módon Macron Annalena Baerbock (Zöldek) szövetségi külügyminisztert, Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági minisztert és Christian Lindner (FDP) szövetségi pénzügyminisztert is külön-külön fogadta.

A kancellár és Borne miniszterelnök a találkozó utáni sajtótájékoztatón a német-francia kapcsolatok fontosságát hangsúlyozták: „*Minden eddiginél jobban szeretnénk, ha a német-francia tandem Európa motorjává válna*”. Ezt követően aláírtak egy energiaszolidalitásról szóló nyilatkozatot, amivel kapcsolatban a francia miniszterelnök hangsúlyozta, hogy országaik egymásra vannak utalva, hogy átvészeljék a téli energiaválságot. A megállapodás aláírását szakértők – csakúgy mint a német miniszterek Macron általi fogadását – szimbolikus aktusként értékelik, hisz Németország már régóta szállít áramot Franciaországnak, Franciaország pedig már október óta szállít gázt Németországnak.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Vita a kormánypártok között az extraprofit adó mértékéről

Christian Lindner (FDP) szövetségi pénzügyminiszter bejelentése alapján a legkisebb német koalíciós párt az EU által minimumértékként meghatározott 33 százalékos érték elfogadását fogja támogatni az extraprofit adó mértékének a kormányzati megvitatásakor. Az FDP javaslata ugyanakkor látszólag elfogadhatatlan a Zöldek számára, akiknek a meglátása szerint az adónak el kéne érnie az energetikai cégek rendkívüli nyereségének legalább a 60-80 százalékát. A Zöldek szakpolitikai szóvivője, Katharina Beck szerint a minisztérium javaslatának jelenlegi formában történő elfogadásakor fennáll annak a veszélye, hogy az érintett cégek a nyereséget külföldre helyezik majd át, kijátszva ezzel az illeték befizetését.

A bejelentést megelőzően az uniós energiaügyi miniszterek úgy döntöttek, hogy a jelenlegi gazdasági válság idején a magas bevétellel rendelkező energiavállalatoknak többlet adót kell fizetniük a magánháztartások tehermentesítése érdekében. A válságból származó nyereségük egy része a döntés értelmében így a tagállamok költségvetését gazdagítja majd.

Fentiekkel párhuzamosan számos német sajtóorgánium beszámolt a kormány új tervezetéről, mely szerint már a jövő év elején, január-februárban felmerülő többlet fogyasztói költségek egy részét is átvállalná az állam. Bár a Robert Habeck (Zöldek) vezette gazdasági minisztérium által előterjesztett új törvénytervezet csak márciustól számolna az úgynevezett gáz- és áramárfék bevezetésével, az erre a hónapra kiszámított kedvezményes hozzájárulás azonban már januárra és februárra visszamenőleg is jóváírna egy adott összeget a fogyasztók számára. A Scholz-kormány az intézkedéssel így a teljes jövő évben, egészen 2024 tavaszáig védelmet kíván nyújtani a magánháztartások, valamint kis- és középvállalkozások számára a túlzott áremelkedéstől.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Németország 2024-ben véglegesen feladja a mali misszióját

Sajtóértesülések szerint a kancellári hivatal és a minisztériumok legfelső szintű ülésén döntés született arról, hogy Németország 2024 májusára kivonuljon a nyugat-afrikai Maliból. A találkozón részt vett Olaf Scholz kancellár (SPD), Annalena Baerbock külügyminiszter (Zöldek), Christine Lambrecht védelmi miniszter (SPD) és Svenja Schulze fejlesztési miniszter (SPD). Németország így utoljára hosszabbítja meg a Bundeswehr mali missziójának megbízását egy évvel, figyelembe véve a 2024-re tervezett mali választásokat. A lépés szükségességét jelezte, hogy a fő erőket adó Franciaország is a saját missziójának befejezése mellett döntött, és más nemzetek, mint például Nagy-Britannia és Svédország is bejelentették a csapataik kivonását.

A kompromisszum létrejötté elsimította a nézeteltérést a misszió folytatását szorgalmazó Baerbock és a kritikusabb Lambrecht között. A közelmúltban viták zajlottak a mali katonai vezetők és az ENSZ MINUSMA missziója között, amelyhez Németország katonákat biztosít. A misszió célja az ország stabilizálása és a lakosság védelme, különösen az iszlamista milíciákkal szemben. A biztonsági helyzet azonban a misszió kezdete óta sokat romlott, így Mali jelenleg a Bundeswehr legveszélyesebb bevetésének számít. Ezenfelül közelmúltban a Bundeswehr műveleti képességét a mali kormány többször is korlátozta. Október közepe óta például a Bundeswehr szállító repülőgépeinek és felderítő drónjainak bevetése ellehetetlenült. A mali katonai junta fokozta együttműködését az országban tartózkodó orosz katonai magánvállalatokkal is.

A Szövetségi Külügyminisztérium mindezek ellenére inkább a további katonai szerepvállalás mellett foglalt állást. Meglátása szerint Mali fontos a régió stabilitása szempontjából, hiszen a káosz és a terrorizmus terjedése a Száhel-övezetben közvetlen hatással lenne Európára, növelve a migrációs nyomást és növelve a terror fenyegetettségét. Az afrikai országok és számos európai partner is azt kérte a német kormánytól, hogy Berlin folytassa afrikai szerepvállalását és vegyen részt az ENSZ-misszióban. Azonban a kormány álláspontja szerint immár nem lehetne biztosítani a majdnem 1200 ott állomásozó német katona biztonságát.

Mali 2012 óta három katonai puccsot élt át. A 2021-es puccs óta az országot egy katonai átmeneti kormány vezeti.

Az AfD védelempolitikai szóvivője, Rüdiger Lucassen szerint a tervezett kivonulás túl sokáig tart, ezzel szemben Zöldek védelmi szóvivője, Sara Nanni szerint ez időt adhat az ENSZ-nek arra, hogy Németország nélkül is megszervezze az átmenetet Maliban és megoldást teremtsen a “Németország nélküli időkre”.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktuális események

Sokak számára zavaró a rekordszámú 736 mandátum, amely a Bundestagot a világ legnagyobb szabadon választott nemzeti parlamenti kamarájává teszi. Gyakran illetik kritikával a túllógó és kompenzációs mandátumok bonyolult rendszerét, a többségi választójog elemeinek gyenge megjelenését, valamint ritkán megfelelően értelmezett alapmandátum kitételét. Különösen sok kérdés merült fel azt követően, hogy törvénysértések egész sorozata kísérte a berlini választóközetekben a Bundestag választásokkal egyidőben, 2021. szeptemberében, megrendezett berlini tartományi parlamenti és kerületi tanácsi választásokat. Mindezek fényében különösen nagy örömmünkre szolgál, hogy **2022. december 1-jén 18.00 órától az MCC Scruton Kávézóban** üdvözölhetjük a német választójog kiemelkedő szakértőit **Prof. Dr. Oliver W. LEMBCKÉT**, a Bochumi Ruhr-Egyetem politikatudományi professzorát és **Marcel LUTHÉT**, a Good Governance Szakszervezet szövetségi elnökét „**A német választási jog az elméletben és a gyakorlatban**“ című előadás és **pódiumbeszélgetés** keretében.

Regisztrációhoz 2022. november 28-ig kattintson [ide](#).

2022. november 18-20. között az MCC Győri központjában tartotta Őszi Akadémiáját a Magyar-Német Intézet. Németországi vendégünk Dr. Marc-Michael Blum, az MCC korábbi visiting fellowja, a tömegpusztító fegyverek és a fegyverzetcsökkentés szakértője volt.

Rendezvénybeszámolóért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

A Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért Győrben fogadta Dr. Marc-Michael Blum professzor urat 2022. november 17-én, csütörtökön. Dr. Blum bemutatta az atomfegyverek, a vegyi fegyverek, a radioaktív és biológiai fegyverek működési mechanizmusait, ismertette az ezekkel kapcsolatos a történelmi és politikai összefüggéseket, és első kézből számolt be a lefegyverkezés lehetőségeiről, illetve egy bevezetőt is tartott a diplomácia és a biztonságpolitika világába. Emellett bepillantást nyújtott a különböző mérgezőes merényletekhez kapcsolódó érdekesítő vizsgálatokba.

Rendezvénybeszámolóért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Prof. Dr. Heinz Theisen politológus, a Magyar-Német Intézet meghívott vendége a Mandinernek adott interjút, amelyben elmondta: a magyar emberek reálisabban látják, hogy Ukrajna egy rossz demokrácia.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Németország átvészeli a telet - szemlézte a Berlini Gyorst, a Magyar-Német Intézet heti, magyar nyelvű hírlevelét a Vasárnap.hu.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Vasárnap.hu honlapjára](#).

Prof. Dr. Heinz Theisen politológus, a Magyar-Német Intézet meghívott vendége a Magyar Nemzetnek adott interjút, amelyben elmondta, hogy Magyarországnak jó érzéke van az önérvényesítéshez, és az európai kultúráért is kiáll.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

Habeck: Óvatosnak kell lennünk - szemlézte a Berlini Gyorst, a Magyar-Német Intézet heti, magyar nyelvű hírlevelét a Vasárnap.hu.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Vasárnap.hu honlapjára](#).

Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója az ATV Egyenes beszéd című műsorának vendége volt, ahol a magyar és a német kormányok közötti vitás ügyekről beszélt. Szó esett továbbá arról is, hogy vajon megszűnt-e a barátság a két ország között.

A teljes interjú megtekintéséhez kattintson az [ATV honlapjára](#).

Dobrowiecki Péter, a Magyar-Német Intézet kutatási vezetője volt a Hit Rádió Ultrahang című műsorának vendége. Dobrowiecki arról beszélt, hogy Németország az orosz-ukrán háborút követően jelentős hadseregfejlesztésbe kezdett. Szó esett ezenkívül a német fegyverkezés mértékéről, a hadsereg állapotáról és kihívásairól, a német gazdasági helyzetről és az energiakérdésekről is.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Ultrahang Youtube-csatornájára](#).

Prof. Dr. Heinz Theisen politológus, a Magyar-Német Intézet meghívott vendége a Kossuth Rádió Vasárnapi újság című műsorának adott interjújában arról beszélt, hogy miért kell Európának önmagát korlátoznia.

A teljes interjú meghallgatásához (8.30-tól) kattintson a [Kossuth Rádió honlapjára](#).

A vitakultúra megszűnt, és vannak bizonyos témák, így például az orosz-ukrán háború vagy a bevándorlás, ahol Németországon kívül szabadabban lehet megnyilvánulni - mondta el a növekedés.hu-nak Heinz Theisen német politológus új könyvének magyarországi bemutatóján.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Növekedés.hu honlapjára](#).

Legújabb könyve megjelenése alkalmából volt a Matthias Corvinus Collegium városi rendezvényének vendége Heinz Theisen politológus. Az előadás és pódiumbeszélgetés szervezője az MCC Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért, valamint az MCC veszprémi képzési központja voltak.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Veszprém Megyei Hírportál honlapjára](#).

Jövőre megszűnhet a munkanélküli segély Németországban - szemlélte a Berlińi Gyorst, a Magyar-Német Intézet heti, magyar nyelvű hírlevelét a Vasárnap.hu.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Vasárnap.hu honlapjára](#).

„Miért önérvényesítés Magyarország politikája a globális környezetben?” címmel jelent meg Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatójának írása a Mandinerben.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

A német-magyar védelmi együttműködésekőről és a jelen biztonságpolitikai kihívásairól tartottak kerekasztal-beszélgetést a Mathias Corvinus Collegium győri központjában. Hajnik László, védelempolitikáért felelős helyettes államtitkár és Wolf Illner alezredes, a Magyar Honvédség főparancsnokának katonai főtanácsadója vitatták meg a főbb kérdéseket, Dobrowiecki Péter, a Magyar-Német Intézet kutatási vezetőjének moderálásával.

A rendezvény összefoglalóját a [Győr+ honlapjára](#) kattintva olvashatja el.

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dobrowiecki Péter M.A.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu